

חום, ירוק, כחול

נושא: היכרות עם תחומי העשייה של קק"ל.

רציונאל: חשיפת החניך לתחומי פעילותה של קק"ל (בדגש על פעילותה בחום, ירוק וכחול) לאורך השנים ותרומתה לארץ, באמצעים חווייתיים המתאימים לפעילות בשטח הפתוח ומאפשרים הפעלה עצמאית של החניך.

מטרות:

- החניך יבין את התחומים הנלווים לכל צבע בסמל קק"ל.
- החניך ייחשף לתרומתה של קק"ל על פי תחומי הפעילות הבאים:

חום: גאולת קרקע, התיישבות, חקלאות, הכשרת קרקע, פריצת דרכים.

ירוק: יער ויעור, איכות הסביבה, פיתוח בר קיימא וציונות אקולוגית.

כחול: הקמת מאגרי מים, שיקום נחלים ופארק אגמון החולה.

ג. החניך יתנסה בהכנת דגמים הממחישים מרכיבים בנוף הארץ.

ד. החניך יחווה פעילות מאתגרת המחברת אותו לשטח הפתוח.

סוג הפעילות: חידון תחרותי בין שלוש קבוצות

קבוצת הגיל: כיתות ה' – ט'

הזמן: כשעה

המקום: ביערות קק"ל או בשטח הפתוח

הכנות: תלו את שלושת כרזות הבד בעזרת החבלים בין עצי היער, כשהן ניצבות זו לזו, או פירשו אותן על הקרקע.

עזרים: שעון למדריך (עדיף סטופר, אם יש) משרוקית למדריך, כלי כתיבה, דפים, מצעיות כתיבה, פרס לקבוצה המנצחת. (לא חובה: כלי חפירה, חבלים, אבנים, סנאדות קטנות, חיילי צעצוע)

סל מונחים: גאולת קרקע, חקלאות, חומה ומגדל, הקופסה הכחולה, התיישבות, מאגר מים, שיקום נחלים, מידבור, קציר מי נגר.

מהלך הפעילות

מבוא

אסוף את החניכים במקום מרוחק מעט מהכרזות ושאל אותם: האם אתם יודעים היכן אתם נמצאים? מה שם היער שבו מתקיימת הפעילות? האם הוא היה כאן תמיד? ספר, שהפעילות מתקיימת ביער שנטעה ומתחזקת קרן קימת לישראל. שאל: האם שמעתם על קרן קימת לישראל בעבר? האם אתם יודעים במה היא עוסקת?

התארגנות:

כעת, הובל את החניכים אל הכרזות התלויות, הושב אותם מולן והסבר, שבשעה הקרובה תתקיים תחרות נושאת פרסים בין שלוש קבוצות, שיצטרכו לפתור חידות ומשימות בתחומים שונים בהם עוסקת קק"ל. חלק את הקבוצה לשלוש חוליות, חלק כלי כתיבה ו-3 דפים לפתרונות לכל חוליה והסבר את מהלך התחרות: בתחרות יצטרכו החניכים לפתור חידות מסוגים שונים, המחולקות לשלושה צבעים. כל חוליה צריכה לעבור בין שלושת הצבעים, לפתור במהירות המירבית את כל החידות ולבצע את המשימות בצורה הטובה ביותר. לכל צבע מוקצבות 20 דקות, שבסיומן יכריז המדריך על מעבר לצבע הבא באמצעות המשרוקית. בסיום התחרות, יגישו החוליות את דפי הפתרונות למדריך, שיבדוק וינקד את החידות – נקודה לכל תשובה נכונה, ואת המשימות – לפי שיקול דעתו מ-5.1. הקבוצה שתזכה במירב הנקודות תנצח בתחרות ותזכה בפרס. בקש מכל חוליה לבחור לה שם ולרשום אותו בראש דפי הפיתרון שלה.

תחרות

לאחר שהחוליות סיימו להתארגן, הצב כל חוליה מול אחד הצבעים, הצבע על השטח שיוקצה לביצוע המשימות, הגדר גבולות גזרה והכרז על תחילת התחרות בשריקה. במהלך התחרות, סייע במידת הצורך לקבוצות בפיתרון החידות ובביצוע המשימות (בהתאמה לגיל החניכים), מדוד את הזמנים ושרוק בסיום כל מקטע זמן. לאחר ששלושת הקבוצות עברו בין כל הצבעים, הכרז על סיום התחרות.

סיכום והכרזה על המנצחים

כעת, אסוף את החניכים סביב אזור ביצוע המשימות ובקש מנציג מכל חוליה להסביר על הדגמים שבנתה, לצורך ניקוד המשימות. הסיכום מתבסס על הקשר בין המשימות למשפטי המידע הפזורים על גבי לוחות הפעילות.

הצב את המשימות על ציר זמן (חומה ומגדל, לימן, שיקום נחלים) באמצעות הלוחות וסקור את תחומי הפעילות בהתייחס לשאלה כיצד יוכלו החניכים לתרום כיום לעשייה סביבתית אקולוגית וציונית (ניתן להיעזר בעזר הליבה). סכם את תחומי הפעילות השונים בהם עוסקת קק"ל וספר, שעל פי תחומי פעילות אלה נקבעו צבעי הסמל שלה. קבל מהחוליות את דפי הפיתרון והעבר אותם לבדיקה אצל החוליות האחרות, תוך שאתה מקריא את התשובות הנכונות. הקפד לעבור בין הלוחות ולהסביר את המונחים הפזורים בהם. לסיום – הכרז על המנצחים בתחרות וחלק פרסים.

דף פתרונות למדריך:

חוב

1. גת, אל, את, תג, גלדס, אדם, מד, מה, אם, דמה, מאד, לא, תגל, לא, דג, גד, דם, גאל.
2. יהושוע חנקין
3. כולם יישובי חומה ומגדל
4. הקופסה הכחולה
5. א.-2. אדמת סחף ב.-3. בזלת ג.-1. חמרה
6. משימה

כחול

1. 1.-ב', 2.-ד', 3.-ג', 4.-א'
2. יותר ממיליון (כ- 500 מיליון ציפורים בכל צד וכ- 500 מינים)
3. 1.קישון, 2. אלכסנדר, 3. ירקון
4. קציר מי נגר
5. 1. ערוץ הנחל, 2. סכר, 3. מאגר, 4. שכבת סחף אוטמת, 5. מי שטפונות
6. משימה

ירוק

1. א.-1, ב.-3, ג.-3, ד.-2, ה.-1, ו.-2, ז.-2, ח.-2
2. פיתוח בר קיימא
3. ברוש, אורן, אלון, תאנה, רימון, זית.....
4. צל, נופש, פרי, חמצן, סביבת מחייה לחי ולצומח, חומר גלם לתעשייה...
5. 1. שורש, 2. גזע, 3. ענף, 4. פרי, 5. פרח, 6. צמרת
6. פחמן, חמצן